

BAKEA ERAIKI DEZAGUN

HELBURUAK	KONTZEPTUAK	JARRERAK, BALIOAK, ARAUAK	PROZEDURAK
LMHko 1. zikloa <ul style="list-style-type: none"> - Bakea, bortizkeria eta gatazka kontzeptuak sartu eta horiei buruz gogoeta egitea - Gatazken aurrean hartzen ditugun jarrerai buruz hausnartzea eta elkarriketa eta elkarlana eragitea. - Etsaiaren irudia eratzeari ahalbidetzen duten mekanismoak desmuntatzea - Sormena eta irudimena esnatzea, konponbideak lortze aldera 	<ul style="list-style-type: none"> - Bortizkeriaren kultura - Etsaiaren irudia - Elkarriketa, entzutea eta elkarlana - Beldurra eta segurtasun pertsonala - Armen trukea 	<ul style="list-style-type: none"> - Bortizkeria-mota desberdinen ondorioak baloratzea - Besteekiko ezagutza eta estimua eragitea - Irudimena eta sormena balioestea 	<ul style="list-style-type: none"> - Entzute aktiboa - Parte-hartzea - Sormena eta irudimena - Adierazpen plastikoa - Talde-lana
LMHko 2. zikloa <ul style="list-style-type: none"> - Bakea, bortizkeria eta gatazka kontzeptuak sartu eta horiei buruz gogoeta egitea - Gatazken aurrean hartzen ditugun jarrerai buruz hausnartzea eta elkarriketa eta elkarlana eragitea. - Etsaiaren irudia eratzeari ahalbidetzen duten mekanismoak desmuntatzea - Armen erabileraren ondorioak aurkitzea - Sormena eta irudimena esnatzea konponbideak lortze aldera 	<ul style="list-style-type: none"> - Bortizkeriaren kultura - Etsaiaren irudia - Elkarriketa, entzutea eta elkarlana - Beldurra eta segurtasun pertsonala - Armen trukea 	<ul style="list-style-type: none"> - Bortizkeria-mota desberdinen ondorioak baloratzea - Besteekiko ezagutza eta estimua eragitea - Irudimena eta sormena balioestea 	<ul style="list-style-type: none"> - Entzute aktiboa - Parte-hartzea - Sormena eta irudimena - Adierazpen plastikoa - Talde-lana
LMHko 3. zikloa <ul style="list-style-type: none"> - Bortizkeriaren kultura ahalbidetzen dituzten elementuak aztertu eta alternatibak topatzea - Arma-mota batzuk ezagutu eta haien erabileraren ondorioez jabetzea - Etsaiaren irudia sortzen duten mekanismoak ulertzea - Bake-erakuntzari buruzko esperientziak aurkezte - Ez-bortizkeria gerraren alternatiba erreala dela aitortzea 	<ul style="list-style-type: none"> - Bortizkeriaren kultura - Etsaiaren irudia - Arma arinak eta minak - Kostua eta prezioa (armena) - Minak kentzea, batzea eta desmobilizazioa 	<ul style="list-style-type: none"> - Bake-kultura eraikitzeko jarrera aktiboa erakustea - Elkarlana positiboki balioestea - Armen erabilera, ugaritzea eta salerosketaren kausak eta ondorioak balioestea 	<ul style="list-style-type: none"> - Azterketa, eztabaida eta entzute aktiboa - Joko-dinamiken parte hartzea - Sormena eta irudimena - Adierazpen plastikoa - Talde-lana
BGARREN MAILAKO HEZKUNTZA <ul style="list-style-type: none"> - Bortizkeriaren kultura ahalbidetzen duten elementuak aztertzea - Armen erabileraren kausa eta ondorioei buruz hausnartzea - Etsaiaren irudia indartzen duten mekanismoak ezagutzea - Armak erabiltzen diren hainbat testuinguru aztertzea - Estatu espainiarrak armen salerosketan duen erantzukizuna ikustea 	<ul style="list-style-type: none"> - Bortizkeriaren kultura - Etsaiaren irudia - Armen salerosketan parte hartzen duten eragileak eta zirkuituak - Portaera-kodea - Hiru aldeko merkataritza - Armen erabileraren ondorioak 	<ul style="list-style-type: none"> - Bake-kultura eraikitzeko jarrera aktiboa erakustea - Elkarlana positiboki balioestea - Armen erabilera ugaritzea eta salerosketaren kausak eta ondorioak balioestea 	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumentuen azterketa - Eztabaida eta entzute aktiboa - Dinamika aktiboak - Aurkezpenak eskolan - Sormena eta irudimena - Adierazpen plastikoa - Talde-lana

Intermón Oxfam

Hainbat ohar Ikuspegi metodologikoari eta jarreraren ebaluazioari buruz

Froga dezakezuenez, egiten ditugun proposamen pedagogiko batzuk **ikuspegi sozio-afektiboari** dagozkio: hau da, taldeak lehen pertsonan bizi izandako esperientzia erdietsi behar du, proposatutako edukiak elkarrekin ebaluatzeko eta esperientzia inguru hurbilarekin (gela, eskola, auzoa), gure hiriarekin edo munduarekin duen harremana aztertzeko.

esperientzia = estrapolazioa gure inguruan

Arrazoi horiek direla eta, **ebaluazioa** emozioetatik abiatuta bideratzea komeni da. Lehen galdera da: Nola sentitu zarete?, eta gero beste hauek edo: Zer erlazio dago gertatu denaren eta gelaren, eskolaren, hiriaren eta munduaren artean?

Hartara, ebaluazioak hiru maila izango ditu beti:

1. Nola sentitu zarete?

Honela, emozioak bidera daitezke; dinamika batek sor ditzakeen etsipena, ulertezintasuna, amorrua, beldurra, harridura. Sentimendu negatibo guztiak azalera ekarri behar dira.

2. Zer gertatu da dinamikaren bitartean?

Galdera honen erantzunak norberak jarduera honetan zehar izan dezakeen jarreraz jabetzea ahalbidetzen du.

3. Zer erlazio dago dinamikan gertatu denaren eta zuen inguruaren artean?

Azken gogoeta honek elkar ulertzea ahalbidetzen du, jarduera honen lehen helburua baita.

Ebaluaziori behar beste denbora eskaini behar zaio. Ikuspegi sozio-afektiboa plazaratzen denean, beti atseginak ez diren emozioen menpe gaude, taldearen baitan eztabaidak sor ditzaketen hika-miken menpe. Ez da komeni aipatutako dinamika horiek abiatzea, behar den moduan ebaluatzeko prest ez bagaude eta sentimendu guztiak azaleratzeko behar beste denboran zehar.

Ikasleren batek proposatutako jarduerako une batean ez badu parte hartu nahi, ez da ezer gertatuko.

Emozioei buruz ari garelarik, ez dago galdera zuzenik edo okerrik. Garrantzi handikoa da taldea ikaskideen jarreretan baino gehiago, bere sentimenduetan zentratzea. Edozein gatazkatan, gure buruari dagokio informazio-kopururik handiena. Gertatu denari buruz, ikuspuntu desberdinak edota kontrajarriak izan daitezke, jakina.

Ebaluaziorako tresna erabilgarria **entzute aktiboa** da (edozein hezkuntza-prozesuan, besteak beste). Entzutea baino areago, besteari entzuten diogula erakustea da. Horretarako, ohiko jarreretara jo daiteke: begietara begiratu, onetsi, galdera argigarriak edo parafraseoa egin (ulertu duguna, gure hitzak erabiliz errepikatzea). Gure ikuspuntua alboratu beharra dago lehen unean, beste pertsona batekin sintonizatu ahal izateko. Hori burutzeko, hainbat arau daude, adibidez: norberari buruz ez hitz egitea; gaia ez aldatzea; eskatzen ez bazaigu, aholkurik ez ematea, diagnostikorik gabe. Kritikatzeko; esan behar duguna alde aurretik ez pentsatzea; beste pertsona baten sentimenduak goizegi ez ukatzea edo beste pertsonaren sentimenduak kontuan ez hartzea, eta ez badugu ulertzen, ulertzeko plantak ez egitea.

Prozesu pedagogiko osoan zehar, **ikasleen irudimena eta sormena sustatzearen** garrantzia nabarmendu nahi dugu, bide batez. Bereziki, helburu nagusien artean inoiz aurkitzen ez diren taldeetan (lehen mailako hizkuntzako azken zikloan eta bigarren mailako hezkuntzan).

Azkenik, garrantzi handikoa da gogoratzea armen ugaritzea **arazo** dela, eta ez **nolanahikoa**. Jarrera askok dimentsio geografiko hori islatu nahi dute, hainbat herritako informazioa eskainiz. Ikasleek gaiaren dimentsio mundiala uler dezaten, mintzatzen ari garen hainbat testuinguruk munduko mapa batean markatzea gomendatzen da.

Sortaren zuzendaritza: Raquel León
Ekoizpenaren koordinazioa: Elisa Sarsanedas

Sortaren aholkularitza-batzordea: M. Àngels Alié, Carme Batet, Mireia Claverol, Núria Ensesa, Marga Florensa, M. Lluïsa Geronès, Joan Pere Guzmán, Montse López, Mª Jesús del Olmo, Desiderio de Paz, José Palos, Carme Pi, Ferran Polo, Paulina Retamales, Maria Rico, Teresa Riera y M. Lluïsa Ruiz

1. argitaraldia: diciembre 2004
© LMHko 1. eta 2. zikloko autoreta: Carles Vidal
© LMHko 3. zikloko eta BMHko autoreta: Cécile Barbeito
© Ilustrazioak: Josep Puig
© Intermón Oxfam

Roger de Llúria, 15. 08010 Bartzelona
Tel. 93 482 07 00. Fax 93 482 07 07
e-mail: info@IntermonOxfam.org

Intermón Oxfam